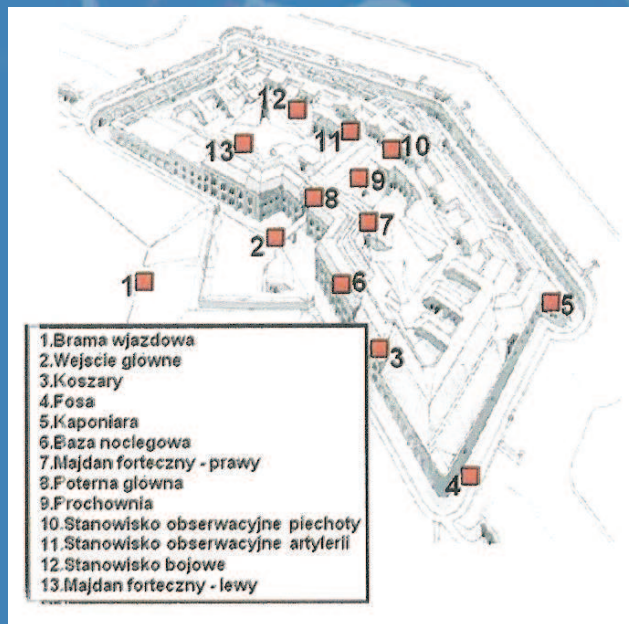

TURYSTYKA

Fort IV oferuje nie tylko noclegi i wyżywienie, ale także szereg różnorodnych atrakcji:

- zwiedzanie fortu,
- ognisko z pieczeniem kielbasek,
- strzelanie z łuku,
- rzut podkową,
- HERKULES - siłowanie na rękę,
- strzelanie z karabinku pneumatycznego
- oraz całą masę innych PRZYGÓD!!!

Można obserwować sukcesję roślinności drzewiastej. Obszar polecany przede wszystkim miłośnikom fortów i nietoperzy.

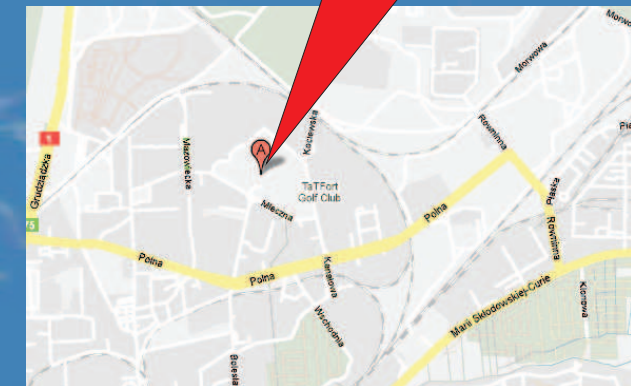
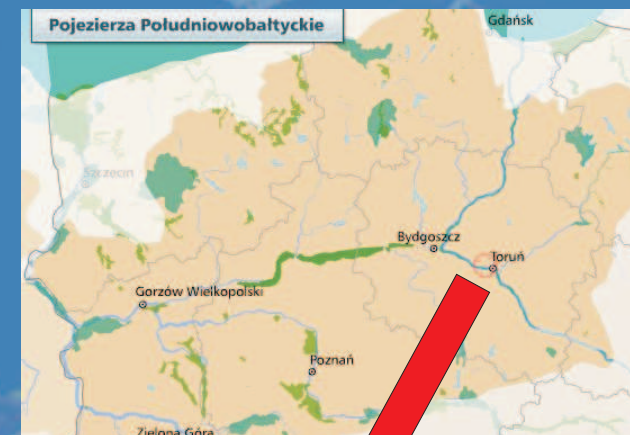
**Przedsiębiorstwo Turystyczno - Gastronomiczne
TWIERDZA TORUŃ**
ul. Chrobrego 86, 87-100 Toruń
tel. (+48 56) 655 81 34, 655 82 36
e-mail: biuro@fort.torun.pl

NATURA 2000

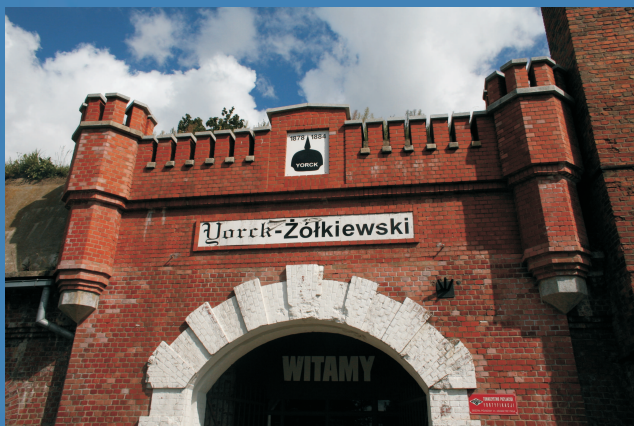

Natura 2000 - program utworzenia w krajach Unii Europejskiej wspólnego systemu (sieci) obszarów objętych ochroną przyrody. Podstawą dla tego programu są dwie unijne dyrektywy: Dyrektywa Ptasia i Dyrektywa Siedliskowa (Habitatowa). Celem programu jest zachowanie określonych typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków, które uważa się za cenne i zagrożone w skali całej Europy. Wspólne działanie na rzecz zachowania dziedzictwa przyrodniczego Europy w oparciu o jednolite prawo ma na celu optymalizację kosztów i spotęgowanie korzystnych dla środowiska efektów. Jednolite prawo powinno ułatwić współdziałanie wielu instytucji zajmujących się ochroną przyrody stale i tych dla których jest to działanie oboczne. Zadanie i cel rangi europejskiej powinno łatwiej uzyskać powszechną akceptację społeczną, tym bardziej że poszczególne kraje członkowskie są zobowiązane do zachowania na obszarach wchodzących w skład sieci Natura 2000 walorów chronionych w stanie nie pogorszonym, co wcale nie musi wykluczać ich gospodarczego wykorzystania.

FORT IV W TORUNIU

FORT IV

Forty w Toruniu są obiektem o unikatowej, w skali europejskiej, wartości historycznej a w Polsce jednym z najpotężniejszych systemów fortyfikacyjnych. Budowla została wzniesiona przez Prusaków pod koniec XIX wieku do obrony granicy wschodniej Prus. Dzięki fortom Toruń uzyskał w XIX wieku rangę miasta-twierdzy.

Projektowanie Twierdzy Toruń rozpoczęto w 1872 roku. W sumie wybudowano 7 fortów głównych, 6 fortów pośrednich, 6 baterii artyleryjskich, 32 duże schrony piechoty, 52 schrony międzypola - artyleryjskie i amunicyjne. Forty zostały rozmieszczone pierścieniem dookoła całego miasta. Do dziś zachował się ich niezwykle czytelny układ.

Obecnie forty są zdewastowane, można obserwować sukcesję roślinności drzewiastej. Najatrakcyjniejszy turystycznie i najlepiej zagospodarowany jest Fort IV, gdzie mieści się minimum muzeum artylerii, restauracja i schronisko młodzieżowe. Na dziedzińcu często urządzone są imprezy i ogniska. Wnętrze fortu jest dobrze zachowane, a wieżyczki obserwacyjne odrestaurowane.

ZAGROŻONE GATUNKI

Pod względem przyrodniczym jest to jedna z 20 największych polskich zimowych kolonii nietoperzy.

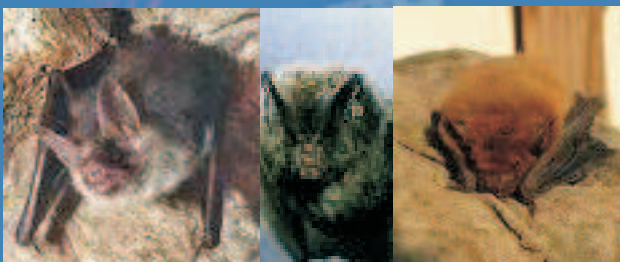
Każdej zimy w korytarzach fortów znajduje schronienie 400 do 600 osobników, wśród których występują trzy gatunki z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej: mopek, nocek łydkowłosy i nocek duży.

Inne ciekawe gatunki, jakie można spotkać w fortach, to:

Mroczek pozłocisty *eptesicus nilssonii*
Mroczek posrebrzany *eptesicus serotinus*
Nocek brandta *myotis brandtii*
Nocek rudy *myotis daubentonii*
Nocek wąsatek *myotis mystacinus*
Nocek natterera *myotis nattereri*
Gacek brunatny *plecotus auritus*
Ropucha szara *bufo bufo*
Żaba wodna *rana esculenta*
Żaba trawna *rana temporaria*

Zagrożenia:

Główne zagrożenia dla tego zimowiska nietoperzy stanowią zmiany mikroklimatu, zmiana sposobu użytkowania, płoszenie zwierząt w okresie zimowym.

ŹRÓDŁA

http://przyroda.polska.pl/regiony/pojezierza_pd/forty_torun/opis.htm

http://www.torun.pl/index.php?strona=zw_fort

<http://www.turystyka.torun.pl/index.php?strona=199>

http://www.fort.torun.pl/_portal/

http://pl.wikipedia.org/wiki/fort_iv_twierdzy_toru%5%84

http://przyroda.polska.pl/multimedia/presentation_mapa_polskich_obszarow_natura_2000_id,244788.htm

INFORMACJE

Pracę wykonał:

Sebastian Rutkowski

Zespół Szkół im. Jana Pawła II

Gimnazjum nr 1 w Obrowie

Powiat toruński

Województwo kujawsko-pomorskie